

## Osnutek besedilnega pripomočka za vlogo za spremembo

| Št. | Člen | Zakon  | Ključne besede                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Opis                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----|------|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| X   | X    | (NpSG) | <ul style="list-style-type: none"> <li>Nadaljnja razširitev zakona o novih psihoaktivnih snoveh (NpSG)</li> <li>Omejitev izdajanja dušikovega oksida (N<sub>2</sub>O), gama-butirolaktona (GBL) in 1,4-butandiola (BDO) (znanih tudi kot „knockout“ kapljice), da se prepreči njihova zloraba.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Vključitev dušikovega oksida, GBL in BDO v novo prilogo k NpSG za varovanje javnega zdravja pred zlorabo dušikovega oksida za namene rekreativne uporabe ter GBL in BDO za namene rekreativne uporabe ali pri storitvi kaznivih dejanj (zlasti kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, kjer sta snovi znani tudi kot „knock-out“ kapljice ali „droge za posilstvo“).</li> <li>Prepoved ravnanja z dušikovim oksidom v zvezi s posodami z dušikovim oksidom z vsebnostjo več kot 8 g in prepoved ravnanja z GBL/BDO v zvezi s čisto snovjo ali pripravki z vsebnostjo 20 % ali več. To velja le v primeru, da ne gre za ravnanje v priznane komercialne, industrijske in gospodarske namene, ob upoštevanju njihove industrijske uporabe kot kemikalije v rinfuzi.</li> <li>Zlasti za zaščito otrok in mladih: za dušikov oksid za vse velikosti embalaže in za GBL/BDO v zvezi s čisto snovjo ali pripravki z vsebnostjo 20 % ali več: <ul style="list-style-type: none"> <li>prepoved prodaje, nakupa in posedovanja za mladoletne osebe,</li> <li>uvedba splošne prepovedi prodaje končnim uporabnikom prek prodajnih avtomatov in po pošti.</li> <li>Izvzetje: če so snovi v obliki pripravka ali v posodi, iz katere bi bilo mogoče ekstrakcijo snovi izvesti le s sorazmernim naporom (npr. že pripravljena krema v spreju)</li> </ul> </li> </ul> |

## Osnutek – točka X

(Podreditev treh psihoaktivnih snovi  
(smejalni plin, GBL in BDO) v skladu z NpSG)

Za členom X se vstavi naslednji člen Xa:

### **„Člen Xa Sprememba zakona o novih psihoaktivnih snoveh<sup>1</sup>**

Zakon o novih psihoaktivnih snoveh z dne 21. novembra 2016 (Zvezni UL I, str. 2615), kakor je bil nazadnje spremenjen s členom 1 Odloka z dne 21. junija 2024 (Zvezni UL 2024 I, št. 210), se spremeni:

1. Točka 1 oddelka 2 se glasi:

„1. nova psihoaktivna snov:

- a) snov ali pripravek snovi, ki spada v eno od skupin snovi iz Priloge I; ali
- b) snov, navedena v Prilogi II, ali pripravek takšne snovi, če ima ta snov ali pripravek lastnosti, navedene v stolpcu 2 Priloge II;“.

2. Oddelek 3 se spremeni:

(a) odstavek 1 se glasi:

„(1) Naslednje ni dovoljeno:

- 1. trgovanje z novo psihoaktivno snovjo iz oddelka 2(1)(a) ali novo psihoaktivno snovjo iz oddelka 2(1)(b), ki ima lastnosti, navedene v stolpcu 3 Priloge II, dajanje te snovi v promet, proizvodnja, prenos, pridobitev, posedovanje ali dajanje te snovi drugi osebi,
- 2. trgovanje z novo psihoaktivno snovjo iz oddelka 2(1)(b) po pošti ali samopostrežno na prodajnih avtomatih, dajanje te snovi v promet, vključitev te snovi v področje uporabe zakona ali pridobitev te snovi,

---

<sup>1</sup> Priglašeno v skladu z Direktivo (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L 241, 17.9.2015, str. 1).

3. dobava nove psihoaktivne snovi iz oddelka 2(1)(b) osebam, mlajšim od 18 let, ali dajanje snovi na voljo osebam, mlajšim od 18 let, za neposredno uporabo,
4. pridobitev ali posedovanje nove psihoaktivne snovi iz oddelka 2(1)(b) s strani oseb, mlajših od 18 let.“;

(b) odstavek 2 se spremeni:

(aa) v točki 1 se beseda „in“ na koncu nadomesti z vejico,

(bb) v točki 2 se pika na koncu nadomesti z besedo „in“,

(cc) doda se naslednja točka 3:

„3. dejanja iz točk 2 do 4 odstavka 1, če se izvajajo v obliki, kjer bi bilo mogoče ekstrakcijo zadevne nove psihoaktivne snovi izvesti le s sorazmernim naporom.“.

3. V prvem stavku oddelka 6 se besedilo „oddelek 7(11)“ nadomesti z besedilom „prvi stavek oddelka 20“.

4. V oddelku 7 se vejica in besedilo „za gradnjo in“ nadomesti z besedilom „in za“, besedilo „in za varstvo potrošnikov“ se črta, besedilo „seznam skupin snovi v Prilogi“ pa se nadomesti z besedilom „seznam skupin snovi v Prilogi I in seznam snovi v Prilogi II“.

5. Priloga postane Priloga I.

6. Doda se naslednja Priloga II:

**Priloga II:**

| Mednarodna<br>nelastniška<br>imena (INN)<br>Svetovne<br>zdravstvene<br>organizacije | Lastnosti<br>snovi ali<br>pripravka                                                                        | Lastnosti<br>nove<br>psihoaktivne<br>snovi                      | Druga<br>nezaščiteni<br>ali splošna<br>imena                                                                                 | Kemijska<br>imena<br>po<br>nomenklaturi<br>Mednarodne<br>zveze za čisto<br>in uporabno<br>kemijo<br>(IUPAC) | Številka<br>Evropske<br>skupnosti<br>(ES) |
|-------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| 1,4-butandiol                                                                       | <p>Snov: čista<br/>snov</p> <p>Pripravki:<br/>vsak<br/>pripravek z<br/>vsebnostjo<br/>več kot<br/>20 %</p> | Vsaka snov                                                      | BDO,<br>tetrametilen<br>glikol, 1,4-butilen<br>glikol, 1,4-<br>dihidroksibutan,<br>B1D, Sucol B,<br>Diol 14B, 1,4-BD         | Butan-1,4-diol                                                                                              | 203-786-5                                 |
| γ-butirolakton                                                                      | <p>Snov: čista<br/>snov</p> <p>Pripravki:<br/>vsak<br/>pripravek z<br/>vsebnostjo<br/>več kot<br/>20 %</p> | Vsaka snov                                                      | Gama-<br>butirolakton,<br>GBL, butiro-1,4-<br>lakton,<br>dihidrofuran-2-<br>on, 1-oksa-<br>ciklopentan-2-<br>on, 4-butanolid | Oksolan-2-on                                                                                                | 202-509-5                                 |
| Dušikov oksid                                                                       | <p>Snov: čista<br/>snov</p> <p>Pripravki:<br/>vsak<br/>pripravek</p>                                       | <p>Pakiranje v<br/>posodo s<br/>prostornino<br/>več kot 8 g</p> | Dušikov oksid,<br>didušikov<br>monoksid,<br>azooksid, E 942                                                                  | Dušikov oksid                                                                                               | 233-032-0,                                |

## Utemeljitev

V zvezi s točko 1

Pravna opredelitev nove psihoaktivne snovi (NPS) v oddelku 2(1) se prenovi.

S preoblikovanjem oddelka 2(1) bo ta pravna opredelitev v prihodnosti vključevala tako snovi in njihove pripravke, ki jih je mogoče uvrstiti v eno od skupin snovi, navedenih v Prilogi I (točka (a)), kot tudi snovi in njihove pripravke, navedene v Prilogi II (točka (b)).

Točka 1(a) oddelka 2 ustreza prejšnji opredelitvi. Ta pravna opredelitev vključuje tudi snovi, ki se običajno proizvajajo sintetično in se včasih imenujejo „dizajnerske droge“, „poskusne snovi“ ali „dovoljene droge“. Nekatere od teh snovi so nove snovi, ki jih posebej proizvajajo akterji na trgu z drogami, da bi se izognili snovem, ki so že zajete in prepovedane z zakonom, nekatere pa so snovi, ki jih je razvila farmacevtska industrija, vendar zaradi svojih psihotropnih stranskih učinkov niso bile nadalje razvite v farmacevtske učinkovine. Zanje je značilno, da jih je mogoče uvrstiti v eno od skupin snovi iz Priloge I.

Poleg novih psihoaktivnih snovi, za katere že velja zakon o novih psihoaktivnih snoveh (NpSG), zloraba psihoaktivnih industrijskih kemikalij predstavlja vse večje tveganje za javno zdravje. Njihova zloraba je povezana z resnimi zdravstvenimi tveganji, ki jih je težko oceniti. Eksplozije in deflagracije v posodah, ki niso povsem izpraznjene, kot so posode z dušikovim oksidom, predstavljajo tudi zdravstvena tveganja za zaposlene v podjetjih za ravnanje z odpadki. Poleg tega lahko odpadna embalaža, ki nastane pri uporabi teh snovi, poškoduje sisteme za sortiranje in recikliranje, ki se uporabljajo pri odlaganju.

Zaradi široke zakonite uporabe te snovi, od katerih se nekatere tržijo v velikih količinah, niso primerne za vključitev v zakon o prepovedanih drogah (BtMG). Takšna razvrstitev bi pomembno vplivala na promet, zlasti zaradi posledičnih zahtev glede dovoljenj in zelo podrobnih zahtev glede poročanja. Posledično v zvezi s temi psihoaktivnimi industrijskimi kemikalijami obstaja regulativna vrzel in vrzel v kazenski odgovornosti, ki ju je treba zapolniti z njihovo vključitvijo v NpSG. Ker obstoječa priloga k NpSG ne vsebuje skupin snovi, v katere je mogoče uvrstiti psihoaktivne industrijske kemikalije, je treba NpSG dopolniti s Prilogo II, ki navaja posamezne snovi. V nasprotju s prejšnjo prilogo k NpSG, ki opredeljuje skupine snovi, Priloga II evidentira posamezne snovi kot pozitivni seznam v skladu z razvrstitvijo iz BtMG. Glede na različne zakonite uporabe teh psihoaktivnih snovi, kadar se tržijo kot vsakodnevni proizvodi, bi bilo treba njihovo uporabo kot sestavino v določenih koncentracijah, opredeljenih v stolpcu 2 Priloge II, izključiti iz pravne opredelitve. Z vključitvijo snovi ne bi smeli preprečiti ali otežiti uporabe teh izdelkov, kot so odstranjevalci laka za nohte, ki vsebujejo GBL. Edini namen zakona je preprečiti zlorabo teh snovi za namene

rekreativne uporabe, ne pa omejiti njihovo splošno sprejeto uporabo za druge namene. Na primer, proizvodi, ki vsebujejo GBL in BDO, niso zajeti v pravni opredelitvi iz oddelka 2(1)(b), če je koncentracija snovi v proizvodu tako nizka, da je zloraba za namene rekreativne uporabe malo verjetna, saj je koncentracija snovi v takšnem pripravku prenizka za psihoaktivni učinek.

Pod pogoji iz oddelka 7 bi morala obstajati možnost, da se Priloga II z odlokom dopolni tako, da vključuje nadaljnje psihoaktivne snovi, če je to glede na znanstvena spoznanja nujno zaradi načina njihove uporabe kot psihoaktivnih snovi, zaradi obsega nepravilne uporabe teh snovi in zaradi neposredne ali posredne nevarnosti za javno zdravje. Pooblastilo za izdajanje odlokov iz oddelka 7 vključuje tudi spremembe stolpcev 2 in 3 Priloge II.

K pododstavku 2

Z vključitvijo snovi iz Priloge II in njihovih pripravkov v opredelitev novih psihoaktivnih snovi v smislu oddelka 2(1), če so izpolnjene lastnosti iz stolpca 2 Priloge II, se upravna prepoved ravnanja z novimi psihoaktivnimi snovmi iz člena 3(1) razširi na te snovi. Prepoved odpira možnost zasega in uničenja, s čimer se upošteva posebna zahteva po varovanju javnega zdravja brez inkriminacije potrošnikov. Namen upravne prepovedi je omejiti distribucijo teh snovi za namene rekreativne uporabe ter čim bolj omejiti njihovo porabo in uporabo za namene rekreativne uporabe.

V skladu z namenom NpSG še vedno velja, da upravna prepoved posedovanja in pridobitve presega kazenske določbe iz oddelka 4. Kljub temu je zaradi široke uporabe psihoaktivnih industrijskih kemikalij iz Priloge II treba omejiti obseg upravne prepovedi. V ta namen drugi stavek določa, da se upravna prepoved, opisana v prvem stavku, uporablja samo za snovi in njihove pripravke, navedene v Prilogi II, če je izpolnjena ena od različic, navedenih v drugem stavku, tj. če izpolnjujejo lastnosti, navedene v stolpcu 3 Priloge II (točka 1). V primeru dušikovega oksida to na primer izključuje velikosti embalaže, ki se redno uporabljajo tudi v zasebnem sektorju za druge namene kot za rekreativno uporabo. Količine do vsebine 8 g se redno uporabljajo, na primer za penjenje stepene smetane.

Upravna prepoved velja samo za kartuše dušikovega oksida z vsebnostjo več kot 8 g, saj se predpostavlja, da se manjša količina ne uporablja za namene rekreativne uporabe.

Z namenom preprečevanja rekreativne uporabe, tudi v manjših količinah, in zlasti za boljšo zaščito mladih pred hitrim in anonimnim dostopom do novih psihoaktivnih snovi, je v interesu varovanja zdravja ter varstva otrok in mladih predvideno, da se tudi z novimi psihoaktivnimi snovmi, ki ne izpolnjujejo lastnosti iz stolpca 3 Priloge II, ne sme trgovati, jih dajati v promet ali vključiti v področje uporabe zakona, po pošti ali samopostrežno na prodajnih avtomatih

(točka 2). Poleg tega velja stroga prepoved prodaje, nakupa in posedovanja s strani oseb, mlajših od 18 let, ali za te osebe, ne glede na distribucijski kanal (točka 3).

Izraz „naročilo po pošti“ vključuje tudi spletno prodajo. V praksi je to namenjeno izključitvi razširjenih distribucijskih kanalov, saj znaten del trgovine s psihoaktivnimi snovmi trenutno poteka prek interneta. V nekaterih primerih so snovi na voljo tudi v samopostrežnih prodajnih avtomatih. Dostopnost teh snovi je mogoče omejiti le z izrecno uporabo prepovedi iz prvega stavka odstavka 1 za te oblike distribucije.

Prepoved prodaje po pošti in prek prodajnih avtomatov se prepleta s prepovedjo izdajanja mladim, da bi se zmanjšala vseprisotna dostopnost v interesu varovanja javnega zdravja ter varstva otrok in mladih. Te distribucijske kanale bi lahko izkoristili zlasti mladi, da bi zaobšli starostno omejitev. Sama starostna omejitev je namenjena zlasti zaščititi te ranljive skupine pred zdravstvenimi posledicami uživanja teh snovi. Zato je upravičena splošna prepoved prodaje tej skupini.

Izvetje od splošne prepovedi prodaje po pošti in prek prodajnih avtomatov ter prepovedi prodaje, posedovanja in nakupa za osebe, mlajše od 18 let, je dovoljeno v primerih, kadar je snov v obliki (posoda, pripravek itd.), kjer bi bilo mogoče ekstrakcijo zadevne snovi izvesti le s sorazmernim naporom. Dušikov oksid se na primer uporablja kot pogonsko sredstvo za penjenje. Kartuše dušikovega oksida so trdno nameščene v posodah in vsebujejo le majhno količino dušikovega oksida. Napor, potreben za dostop do dušikovega oksida (na primer z rezanjem pločevinke in nato odstranitvijo majhne količine v kartuši), bi bil nesorazmeren s količino psihoaktivne snovi, pridobljene iz nje. Glede na pogosto uporabo teh proizvodov v vsakdanjem življenju bi bilo še posebej nesorazmerno, če bi jih izključili iz prodaje po pošti, na primer v okviru storitev dostave hrane na drobno, ali iz uporabe med mladimi. Drugače je v primeru pločevink s kremo za pršenje, na katere so kartuše privite. V tem primeru je mogoče dušikov oksid odstraniti z zelo malo truda.

Poleg tega to ne vpliva na izvetja od prepovedi iz odstavka 1 v skladu z oddelkom 3(2).

#### K točki 3

Zakon o zveznem uradu kriminalistične policije (BKAG) je bil prenovljen z zakonom o prestrukturiranju zakona o zveznem uradu kriminalistične policije z dne 1. junija 2017 (Zvezni UL I, str. 1354). Posledično je treba popraviti sklicevanje na BKAG.

#### K točki 4

Pooblastilo za izdajo odlokov na podlagi oddelka 7 ohranja pravni položaj v zvezi z novimi psihoaktivnimi snovmi in ga razširja tako, da vključuje možnost spremembe seznama snovi iz Priloge II z zakonskim odlokom zveznega ministrstva za zdravje, za kar je potrebno soglasje zveznega sveta, v dogovoru z zveznim ministrstvom za notranje zadeve, zveznim

ministrstvom za pravosodje in zveznim ministrstvom za finance ter po posvetovanju s strokovnjaki, če je to znanstveno potrebno zaradi načina njihove uporabe kot psihoaktivnih snovi, zaradi obsega nepravilne uporabe teh snovi ter zaradi neposredne ali posredne nevarnosti za javno zdravje. Hkrati je treba posodobiti imena nemških zveznih ministrstev, glej oddelek 1(2) zakona o prilagoditvi pristojnosti.

K točki 5

Prejšnja priloga postane Priloga I.

K točki 6

Nova Priloga II vključuje posamezne snovi, ki jih zaradi njihove kemijske strukture ni mogoče uvrstiti v eno od skupin snovi iz Priloge I. S tem osnutkom zakona se snovi dušikov oksid ( $N_2O$ /dušikov oksid), 1,4-butandiol (BDO) in  $\gamma$ -butirolakton (GBL) vključijo v novo Prilogo II in tako zanje veljajo predpisi iz NpSG.

Rekreativna uporaba dušikovega oksida narašča. Možna tveganja za javno zdravje so številna in jih je treba jemati resno, zlasti za ranljive skupine.

Agencija Evropske unije za droge v svoji publikaciji „Recreational nitrous oxide use in Europe: situation, risks, responses“, na voljo na [https://www.euda.europa.eu/sites/default/files/pdf/14854\\_en.pdf](https://www.euda.europa.eu/sites/default/files/pdf/14854_en.pdf), poroča o povečanju rekreativne uporabe dušikovega oksida.

Če oseba vdihne dušikov oksid, po nekaj sekundah doživi kratek vzpon, ki vključuje blage halucinacije in občutke toplote in sreče. V primeru intenzivnega akutnega uživanja obstaja nevarnost izgube zavesti. Še posebej tvegano je, kadar želijo uporabniki povečati intenzivnost učinka, na primer tako, da si na glavo nataknejo plastično vrečko, napolnjeno z dušikovim oksidom. V tem primeru obstaja velik nevarnost zadušitve, če uporabnik izgubi zavest. Pri neposredni porabi iz plinske kartuše obstaja zaradi hitrega ohlajanja do temperature  $-55\text{ }^{\circ}\text{C}$  nevarnost ozeblin ob stiku kože s kartušo, pa tudi nevarnost poškodb pljučnega tkiva zaradi tlaka plina. Ugotovljeno je bilo tudi, da je dolgotrajna izpostavljenost dušikovemu oksidu povezana z izčrpavanjem zalog vitamina B12 ter posledično megaloblastno anemijo in poškodbami hrbtenjače. Poškodbe lahko vplivajo tudi na živce, ki nadzorujejo mišice. Mešana uporaba z drugimi zdravili (na primer opiat ali benzodiazepini) predstavlja dodatna tveganja. Zaradi navedenega so potrebni pravni ukrepi, da se zaščiti javno zdravje, zlasti zdravje otrok in mladih, pred zlorabo za namene rekreativne uporabe.

Rekreativna uporaba dušikovega oksida se običajno izvaja z baloni, napolnjenimi s plinom, pri čemer se baloni običajno polnijo iz jeklenk z dušikovim oksidom s prostornino od 640 g do 2 kg. Te so pogosto na voljo skupaj s potrošniškimi dodatki, kot so baloni in gumijaste cevi. Nekatere posode so barvito oblikovane, dušikov oksid pa se aromatizira prek šob.



Glede na trenutno stanje znanosti in tehnologije je uporaba dušikovega oksida v komercialne, industrijske in znanstvene namene splošno priznana. Dušikov oksid se na primer uporablja kot aditiv za živila v živilski tehnologiji kot pogonsko sredstvo za penjenje mlečnih izdelkov (npr. stepene smetane). V kemični industriji dušikov oksid nima večje materialne uporabe, vendar pa dušikov oksid tukaj nastaja kot stranski proizvod, ki se neposredno sprošča ali pa je v veliki meri uničen kot toplogredni plin v napravah za čiščenje izpušnih plinov. Poleg tega je dušikov oksid zdravilo na recept za inhalacijo in ga zato ustrezno predeluje farmacevtska industrija. Kot zdravilo v smislu oddelka 2(1), oddelka 2(2), oddelka 2(3a) in prvega stavka oddelka 2(4) zakona o zdravilih se izdaja izključno na recept in je izključeno s področja uporabe NpSG v skladu z oddelkom 1(2)(2).

Zaradi lastnosti, ki jih ureja stolpec 3 Priloge II, so posamezne kartuše, ki ne presegajo 8 g, izvzete iz upravne prepovedi iz prvega stavka oddelka 3(1). V zvezi s tem ostaja njihova dobava, na primer s strani supermarketov, dovoljena, vendar ureditev iz drugega stavka oddelka 3(1) med drugim izključuje prodajo po pošti in distribucijo na prodajnih avtomatih ter dobavo, posedovanje in nakup za osebe, mlajše od 18 let, razen če se izvajajo v obliki, kjer bi bilo mogoče ekstrakcijo zadevne snovi izvesti le s sorazmernim naporom. Uporaba večjih posod v industriji za priznane uporabe ostaja izvzeta iz prepovedi iz oddelka 3(2)(1). Glede na varovanje javnega zdravja na eni strani in razširjeno uporabo kartuš za pripravo stepene smetane, polnjenih s 7 g do 8 g dušikovega oksida, med potrošniki na drugi strani, je uvedba te omejitve primerna. Če bodo velikosti posod, ki se običajno uporabljajo za rekreativno uporabo, prepovedane, se bodo povprečne cene na enoto porabe zaradi višjih stroškov nakupa kartuš, ki so na voljo na maloprodajnih mestih, znatno zvišale. Zaradi tega bo potrošnja manj privlačna in povpraševanje se bo zmanjšalo.

GBL in BDO sta psihoaktivni industrijski kemikaliji s široko zakonito uporabo. Med drugim se uporabljata v industrijskih in proizvodnih procesih, pa tudi v številnih potrošniških izdelkih, kot so topila za šelak in smole, dodatki za vrtalna olja, sredstva za odstranjevanje barve in tekstilni dodatki, ter kot sestavina za odstranjevalce laka za nohte brez acetona.

Tako kot dušikov oksid se tudi GBL in BDO zlorabljata za namene rekreativne uporabe. Ta rekreativna uporaba vključuje tako zavestno omamljanje kot tudi dajanje tretjim osebam z namenom izkoriščanja opojnih učinkov snovi („knock-out“ kapljice). Obe predzdravili GBL in BDO, ki imata sami po sebi malo ali nobenega psihoaktivnega učinka, se v človeškem telesu pretvorita v psihoaktivno snov gama-hidroksibutirat (GHB). Snov GHB je v Nemčiji odobrena za zdravljenje narkolepsije. Je od odmerka odvisen nevromodulator z opojnim učinkom. Snov GHB je navedena v Prilogi III k BtMG ter se lahko predpisuje in trži kot zdravilo v skladu z določbami zakona o prepovedanih drogah. V povezavi s predhodnima sestavinama BDO in GBL obstajajo znatna tveganja za javno zdravje zaradi tveganja zastrupitve z GHB zaradi prekomernega uživanja, ki lahko povzroči komo, bradikardijo in hipotermijo. GHB in njeni predhodni sestavini GBL in BDO postajajo vse bolj priljubljene droge v Nemčiji. Njihov

učinek je primerljiv z učinkom alkohola ali benzodiazepinov. Pri dolgotrajni uporabi snovi GBL ali BDO obstaja tveganje za zasvojenost. Ker je psihoaktivna snov GHB topna v vodi in alkoholu ter lahko povzroči pomanjkanje volje in posledično izgubo spomina, se snovi GBL in BDO poleg rekreativne uporabe uporabljata tudi v obliki uspavalnih kapljic pri kaznivih dejanjih zoper spolno nedotakljivost (t. i. „droge za posilstvo“) in kaznivih dejanjih zoper premoženje. Ker se snov GHB v telesu hitro razgradi, je zaužitje/odmerek težko dokazati, zlasti v kazenskem kontekstu, kar predstavlja dodatno tveganje. V Evropi skorajda ni zanesljivih podatkov o zlorabi GBL kot rekreativne droge. Na podlagi poročil potrošnikov na internetu ter številnih zasgov in poročil svetovalnic za zasvojenost je mogoče domnevati veliko število neprijavljenih primerov. Agencija Evropske unije za droge v evropskem poročilu o drogah za leto 2024, na voljo na [https://www.euda.europa.eu/sites/default/files/pdf/31875\\_en.pdf?602898](https://www.euda.europa.eu/sites/default/files/pdf/31875_en.pdf?602898), navaja, da je bilo leta 2022 v 11 državah članicah EU in na Norveškem 16 nujnih primerov, povezanih z GBL in BDO. Vendar je mogoče domnevati, da ta številka ni reprezentativna, saj je mogoče pričakovati znatno število neprijavljenih primerov, zlasti v zvezi s kaznivimi dejanji zoper spolno nedotakljivost, saj ta niso prijavljena ali pa (forenzična) povezava z GBL/BDO/GHB ni ugotovljena.

Vključitev GBL in BDO v Prilogo II med drugim omogoča prepoved dajanja teh snovi v promet, trgovine z njimi, njihove proizvodnje in vključitve v področje uporabe zakona ter zagotovitev, da so te snovi varne, s čimer se prepreči njihova zloraba za namene rekreativne uporabe ali za uporabo kot „knock-out“ kapljice. Za GBL in BDO velja prostovoljni evropski sistem spremljanja v okviru spremljanja blaga (prostovoljno sodelovanje industrije in trgovine s pristojnimi organi, zlasti skupnim centrom za spremljanje blaga urada carinske kriminalistične policije in zveznim uradom kriminalistične policije pri zveznem uradu kriminalistične policije). Ta sistem spremljanja kaže dobre rezultate v zvezi z nadzorom proizvodnje teh snovi in prometom s temi snovmi v Nemčiji zaradi rednega in zanesljivega sodelovanja s podjetji, ki se ukvarjajo s kemično industrijo in trgovino s kemikalijami v Nemčiji. V zvezi s tem obstajajo ukrepi za preprečevanje zlorabe za namene rekreativne uporabe, ki se prav tako uporabljajo. Kljub temu so bile meje tega skupnega evropskega sistema spremljanja z ozirom na zlorabo GBL ali BDO, pri kateri je že od samega začetka namen rekreativna uporaba, dosežene.

Prepoved iz prvega stavka oddelka 3(1) vključuje čisto snov in pripravke z vsebnostjo BDO ali GBL več kot 20 %. Z uvedbe te omejitve ostajajo različne priznane uporabe v skladu s trenutnim stanjem znanosti in tehnologije, na primer pri odstranjevalcih laka za nohte in čistilih za fasade kot proizvodih, ki se lahko prodajajo potrošnikom, izključene iz področja uporabe NpSG. Po drugi strani bo prodaja kot domnevno čistilno sredstvo, ki vsebuje BDO

ali GBL z visokim odstotkom zadevne snovi, v prihodnje predmet upravne prepovedi in se kaznuje v skladu s pogoji iz oddelka 4.

#### Finančni vpliv

Ni pričakovati pomembnega vpliva na nemški zvezni proračun. Ker so te tri kemikalije široko dostopne na domačem trgu, ni tveganja za povečano število carinskih zasegov nezakonitega uvoza. Zahtevani ukrepi carinskega nadzora so potrebni tudi brez zakonske spremembe, saj bi sicer morali osebe, ki vstopajo v državo, pregledati tudi za druge prepovedane snovi ali predmete.

Kazenski postopki, katerih število se lahko poveča, so v pristojnosti zveznih dežel.